

LAKIALOITE 79/2008 vp

Laki rikoslain 24 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Kotirauha on perusasia, johon jokaisella on oikeus. Fyysinen kotirauhan rikkominen on eri lakien kautta rangaistavaa. Kotirauhaan liittyy mitä syvimmin myös henkinen ulottuvuus. Kotirauhaa rikotaan yhä enemmän muilla kuin fyysisillä tavoilla. Henkinen kotirauhan rikkominen eri muodoissaan on tullut yhä yleisemmäksi.

Henkisestä kotirauhan rikkomisesta ei ole tullut kovinkaan paljon rikosilmoituksia, koska rikoslakien kohdalla lainsäädännössä näiltä osin ilmenee puute. Muiden olemassa olevien lakien soveltaminen on ongelmallista, koska ne eivät tarkastele asioita kotirauhan, kodin henkisen koskemattomuuden ja kodin perheenjäsenten henkisen hyvinvoinnin kannalta.

Erityisesti media mitä ilmeisimmin aiheuttaa eniten juuri sitä, mitä voidaan kuvata käsitteellä henkinen kotirauhan rikkominen. Media harjoittaa henkistä väkivaltaa mm. vihjailemalla ja manipuloimalla mielipiteitä pohjaamatta uutisointiaan todettuihin tosiasioihin.

Henkinen väkivalta tulisi saattaa tältä osin tuomittavaksi. Nykytilanne on se, että vaikka myöhemmin esim. vihjailevat artikkelit ja uutisoinnit todettaisiinkin perättömiksi, on vahinko jo tapahtunut, jota voidaan kuvata henkiseksi kotirauhan rikkomiseksi kaikkia kodin perheenjäseniä kohtaan.

Puolustautuessaan henkistä kotirauhan rikkomista vastaan, ei rikkomuksen kohteeksi joutu-

nut pysty puolustamaan itseään. Puolustautumista yrittäessään rikkomuksen kohteeksi joutunut saattaa kokea joutuvansa kertomaan asioita, joiden tulisi olla täysin yksityisiä. On valitettavasti todettava, että ihmisten yksityisyyden ja henkisen koskemattomuuden kunnioitus on kadonnut yleisesti.

Esimerkkinä voidaan mainita tuntemieni ihmisten joukosta perhe, joka on ikävällä tavalla joutunut kokemaan henkistä kotirauhan rikkomista. Perheen kiinteistöihin kohdistuvasti on annettu asianmukaisia TE-keskuksen avustuksia, joista TE-keskuksella ei ole mitään huomautettavaa. Tilanne on kuitenkin tullut eri medioiden riepottelemaksi. Korjatakseen tilannettaan perhe on joutunut järjestämään yleisen avoimien ovien päivän kotipiirissään ja kodissaan. Vahinko on kuitenkin tapahtunut tästä huolimatta. Myös kodin jäseniin yleensäkin kohdistuva median panettelu kaikissa yhteyksissään sisältää perheyhteisön henkisen kotirauhan rikkomisen. Tätäkään ei ole saatettu rangaistavaksi tarpeellisilla tavoilla.

Henkinen kotirauhan rikkominen on käsitteenä uusi, mutta on mitä syvintä todellisuutta tuhansien ihmisten kohdalla.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 24 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 31 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 24 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

24 luku

Yksityisyyden, rauhan ja kunnian loukkaamisesta

1 a §

Henkinen kotirauhan rikkominen

hinkoa ja henkistä mielipahaa taikka muuta häiriötä, on tuomittava kotirauhan rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2008.

Joka muulla kuin fyysisellä tavalla aiheuttaa yksityishenkilölle ja hänen kotitaloudelleen va-

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 2008

Lauri Oinonen /kesk